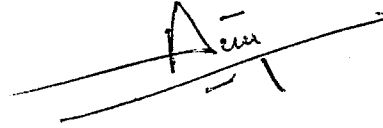

7/4613-11258

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Bor Madenlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Sayın Şükrü Sina GÜREL tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için delaletlerinizi arz ederim. 17.07.2001

Dr. Azmi ATEŞ
İstanbul Milletvekili

SORULAR:

Bugün ülkemizde birbiri ardına yaşanan krizlerden sonra, 15 milyon üzerindeki insanımız açlık sınırının altında yaşamaya mahkum edilmiştir. Oysa, başta doğal kaynaklarımız olmak üzere, ülkemizin imkanları halkımızın insan onuruna layık bir şekilde yaşaması için yeterde artar bile. Yeter ki, bu kaynaklar israf edilmesin, vurgunculara peşkeş çekilmesin. Milletimizin hizmetine tahsis edilsin.

Bugün Türkiye, dünyadaki Bor minerallerinin yaklaşık yüzde 70'ine sahip bir ülke olarak rakipsiz konumdadır. Ama, bu imkanlarını yeterince değerlendiremediği kamuoyunda yaygın kanaat haline gelmiştir.

Bu vesileyle, aşağıdaki sorularımın cevaplandırılmasına ihtiyaç vardır.

- 1- Bugün dünyadaki Bor madenlerinin (Kolemanit, Tinkal ve Uleksit vs. olarak) toplam rezervi kaç tondur? Bunun başta Türkiye olmak üzere, ülkelere göre dağılımı nasıldır?
- 2- Yapılan incelemelere göre, dünyadaki en kaliteli (B₂O₃'ü yüksek) ve ucuz maliyetli Bor madenlerinin Türkiye'de olduğu bilinmektedir. Başta ülkemiz olmak üzere, dünyadaki Bor minerallerinin tonunun ülkelere göre, maliyeti kaç dolardır?
- 3- Dünyada yıllık Bor minerali (Hammadde, Boraks, Perborat, Borik asit vs. dahil ayrı ayrı olarak)'nin toplam tüketimi kaç tondur? 2000
- 4- Dünyadaki Bor mineralleri ve türevlerini (Boraks, Perborat Borik asit vs. dahil) üreten ve pazarlayan firmalar hangileridir? Başta Türkiye'ye ait firmalar olmak üzere, bu firmalar ürünlerinin tonunu -son on yılda yıllara göre- ortalama kaç dolardan pazarlamaktadır?

7/4613-11258

- 5- Türkiye, dünyadaki Bor rezervlerinin üçte ikisine sahipken, dünyadaki yıllık tüketimin yüzde kaçını karşılamaktadır? Bu rakam, neden Türkiye'nin sahip olduğu rezervleriyle orantılı olarak yüksek değildir?
- 6- Türkiye, dünya tüketimindeki yüzde payına karşılık olarak, **Katma Değer cinsinden** pazarın yüzde kaçına sahiptir? Neden tüketim yüzdesiyle pazar yüzdesi birbiriyle orantılı değildir?
- 7- ABD'ne ait firmaların dünyadaki tüketim yüzdesi kaçtır? Buna karşılık, **Katma Değer cinsinden** yüzde pazar payı kaçtır? Buradaki orantının açık farkla pazar payının lehinde olduğu bilinmektedir. ABD ve Ülkemiz açısından bu orantısızlığın gerekçesini nasıl izah ediyorsunuz?
- 8- Türkiye son on yılda, yıllar itibariyle üretiminin ne kadarını iç piyasada, hangi firmalar vasıtasıyla ve ortalama kaç dolardan tüketmektedir?
- 9- Yapılan tesbitlere göre Türkiye, Bor madenlerini iç piyasadaki tüketim fiyatlarından çok daha ucuza ihraç etmektedir. Bundan dolayı, Türk Sanayicilerinin dünya pazarlarındaki rekabet şansı azalmaktadır. Bu durum doğru ise, bunun sebebi nedir? Böyle bir yanlış düzeltmeyi düşünüyor musunuz?
- 10- Bugün ülkemizde, Bor madenleriyle ilgilenen firma sayısı kaçtır? Bu firmalar hangileridir? Son on yılda yıllar itibariyle bu mevzu ile ilgili olarak kurulan firmalar ve faaliyetlerine son veren firmalar hangileridir? Hangi gerekçeyle faaliyetlerine son vermişlerdir?
- 11- Topyekün bir ekonomik savaşın yaşandığı ve tüm araştırmaların doğal kaynaklar üzerinde yoğunlaştığı günümüzde, dünyada rakipsiz olarak, Bor mineralleri rezervine sahip olan Türkiye, eline geçen bu tarihi fırsatı değerlendirmek mecburiyetindedir. Şimdi size soruyorum. Milli çıkarlarımız göz önünde bulundurularak Bor madenleriyle ilgili olarak arama, üretim, değerlendirme, işletme ve pazarlama birimlerini kapsayan Ulusal bir politikanız var mıdır? Varsa nelerdir? Bu politikalarınıza Bor tuzlarının ham madde yerine işlenmiş ürünler olarak, iç ve dış pazara satımını sağlamak üzere, gerekli yatırımlar da dahil midir?
- 12- Ülkemiz için bu denli hayati önemi haiz bir kaynak oluşturan BOR Madenlerinin; arama, üretim, değerlendirme, işletme ve pazarlanması dahil bütün boyutlarıyla incelenerek gerekli çağdaş çözüm önerilerinin ortaya konması için, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan Araştırma Önergesinin kabul edilmesine öncülük yapmayı düşünüyor musunuz?